

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

w sprawie **J.T.**

skazanego z art. 148 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 czerwca 2026 r.

zażalenia skazanego

na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2026 r., sygn. akt II KO 27/26, o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę z wniosku skazanego o wznowienie postępowania do ponownego rozpoznania Sądowi Najwyższemu w Izbie Karnej.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 12 października 2024 r., uzupełnionym w dniu 4 listopada 2025 r., J.T., skazany z art. 148 § 1 k.k., wystąpił z wnioskiem o wznowienie postępowania zakończonych wyrokami Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 2020 r., sygn. akt II AKa 354/19, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 17 lipca 2019 r., sygn. akt V K 7/18.

Sprawa ta, po uchyleniu uprzednio zapadłego postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2026 r., sygn. akt II KZ 1/26, o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności, ze względu na niewłaściwą obsadę Sądu Najwyższego, została zarejestrowana pod sygnaturą II KO 27/26 i, zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 3 marca 2026 r., przydzielona do referatu SSN A.D.

W dniu 1 kwietnia 2026 r. prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o wyłączenie SSN A.D. od udziału w rozpoznaniu niniejszej sprawy. Wniosek ten, zarządzeniem SSN A.D., został załączony do akt sprawy bez nadania mu dalszego biegu (k. 112).

Sąd Najwyższy, orzekając w składzie jednoosobowym, w którym zasiadała sędzia SN A.D., postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2026 r., na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., odmówił przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

J.T. wniósł zażalenie na to postanowienie, wnosząc o jego uchylenie i ponowne rozważenie zasadności wznowienia postępowania w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

W świetle uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/2020) oczywistym jest, że orzeczenia wydane przez Sąd Najwyższy w składzie, w którym zasiadają sędziowie Sądu Najwyższego powołani na to stanowisko na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., dotknięte są wadą rangi bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Wada nominacyjna, wynikająca z udziału w procesie powołania na urząd sędziego wadliwie ukształtowanej KRS, mająca charakter względny w przypadku sędziów sądów powszechnych, odgrywa bowiem szczególne znaczenie w przypadku sędziów Sądu Najwyższego – do których grona przystąpiła, dzięki tej procedurze, sędzia A.D. Wynika to z wyjątkowego statusu sędziów Sądu Najwyższego i kluczowych kompetencji tego Sądu, mającego gwarantować niezakłócone, prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego państwa prawnego oraz obiektywny standard niezależności, niezawisłości i bezstronności

orzekania (por. uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). W konsekwencji, udział w wydaniu orzeczenia sędziego Sądu Najwyższego, powołanego na urząd w wadliwej procedurze z udziałem neo-KRS, zawsze prowadzi do nienależytej obsady sądu.

Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie - z wniosku skazanego J.T. o wznowienie postępowania karnego – gdyż została ona rozpoznana przez Sąd Najwyższy w składzie jednoosobowym przez sędzię Sądu Najwyższego A.D., powołaną na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa w składzie niespełniającym wymogów konstytucyjnych, a gwarantujących polityczną niezależność tego organu.

Sąd Najwyższy ma oczywiście świadomość, że o uchwale z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4114-1/20, stanowiącej podstawę prawną niniejszego orzeczenia, krytycznie wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w sprawie U 2/20, stwierdzając w orzeczeniu z dnia 20 kwietnia 2020 r., że jest ona niezgodna z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, ze zm.) i art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm. – OTK-A 2020, poz. 61; Dz.U. z 2020 r., poz. 376). W pełni podziela jednak stanowisko przedstawione w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21, sprowadzające się do uznania, że Sąd Najwyższy nie jest związany treścią tego wyroku Trybunału Konstytucyjnego, albowiem rozstrzygnięcie to nie mogło uchylić obowiązku powszechnego stosowania wykładni art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. przyjętej w uchwale trzech Izb SN, z uwagi na brak kompetencji Trybunału Konstytucyjnego do orzekania o zgodności z Konstytucją przedmiotowej uchwały, jako stanowiącej akt stosowania prawa, a nie jego stanowienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21, OSNK 2021, z.10, poz. 31 oraz m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 września 2021 r., V KZ 47/21, z dnia 18 stycznia 2022 r., I KZ 61/21, z dnia 12 kwietnia 2022 r., V KZ 64/21, czy z dnia 23 listopada 2022 r., II KZ 39/22).

Konsekwencją uznania, że uchwała połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. nadal obowiązuje i wiąże Sąd Najwyższy, jest uchylenie zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., czyli z uwagi na orzekanie przez sąd nienależycie obsadzony i przekazanie niniejszej sprawy Sądowi Najwyższemu do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając sprawę z wniosku J.T. o wznowienie postępowania po raz kolejny, Sąd Najwyższy winien zastosować odpowiedni tryb postępowania w składzie wolnym od wad prawnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[WB]

[a.ł.]